

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.7.2001
KOM(2001) 380 endelig

2000/0184 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens
artikel 250, stk. 2)

BEGRUNDELSE

A. Baggrund

Den 23 august 2000 forelagde Kommissionen et direktivforslag for Europa-Parlamentet og Rådet om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, KOM(2000) 393 endelig – C5-0428/2000 - 2000/0184 (COD) til vedtagelse efter proceduren med fælles beslutningstagning i henhold til artikel 251 i traktaten om oprettelse af det Europæiske Fællesskab.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 24. januar 2001.

Regionsudvalget meddelte Rådet og Europa-Parlamentet ved brev af 16 februar 2001, at det ikke ville afgive udtalelse om emnet.

Den 1. marts 2001 vedtog Europa-Parlamentet en række ændringsforslag ved førstebehandlingen. Ved samme lejlighed tilkendegav Kommissionen sin holdning til de enkelte ændringsforslag og meddelte, hvilke ændringsforslag den kunne acceptere fuldt ud, hvilke den kunne acceptere delvist eller i princippet, og hvilke der ikke kunne accepteres.

På denne baggrund har Kommissionen udarbejdet nærværende ændrede forslag.

Som reaktion på Europa-Parlamentets førstebehandling har Kommissionen indarbejdet en række nye bestemmelser. Hovedparten af disse har til formål at tydeliggøre eller styrke eksisterende principper i det oprindelige forslag. Desuden er der visse nye aspekter, der udvider det oprindelige forslag, men som dog ikke ændrer ved de grundlæggende principper.

Visse af Europa-Parlamentets ændringsforslag har Kommissionen ikke kunnet acceptere af følgende årsager:

- Ændringsforslag, der skaber risiko for overregulering

Kommissionen kan navnlig ikke acceptere ændringsforslag 56, der ændrer artikel 13 om stærk markedsposition. Ændringsforslaget tilføjer en række yderligere muligheder for at udpege operatører med en stærk markedsposition. Kommissionen mener, at der dermed skabes risiko for overregulering af virksomhederne i sektoren for elektronisk kommunikation, og at ændringsforslaget desuden sandsynligvis vil føre til uoverensstemmelser mellem reguleringstiltagene i de forskellige EU-lande.

- Ændringsforslag, der bringer harmoniseringen i fare

Kommissionen kan navnlig ikke acceptere den del af ændringsforslag 33, der fjerner de nationale tilsynsmyndigheders pligt til at høre andre nationale tilsynsmyndigheder i EU i henhold til artikel 6. Kommissionen anser dette aspekt af det oprindelige forslag for afgørende for, at der kan skabes en fælles europæisk reguleringskultur i sektoren for elektronisk kommunikation.

- Ændringsforslag, der ikke anses for at høre ind under rammebestemmelsernes anvendelsesområde

Kommissionen kan navnlig ikke acceptere ændringsforslag, der sigter mod at bringe indhold ind under rammebestemmelsernes anvendelsesområde eller give de nationale tilsynsmyndigheder forpligtelser med hensyn til indhold, eller som betyder, at

reguleringsbestemmelserne på det audiovisuelle område bliver overordnet rammebestemmelserne for elektronisk kommunikation (særlig ændringsforslag 15, 42 og 43).

B. Redegørelse for de vigtigste ændringer

1. Anvendelsesområdet for de nye rammebestemmelser

Forslaget sigter mod at fastlægge regler, der omfatter alle elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, men ikke tjenester, der består i at levere indhold eller udøve redaktionel kontrol over indhold. Det berører derfor ikke eventuelle krav, som medlemsstaterne måtte pålægge de sidstnævnte tjenester i overensstemmelse med EF-lovgivningen. Det er dog også nødvendigt at tage hensyn til forbindelsen mellem reguleringen af transmission og reguleringen af indhold, for at sikre konkurrence, medipluralisme, kulturel mangfoldighed og forbrugerbeskyttelse. Kommissionen har derfor accepteret en del af ændringsforslag 1 for at tydeliggøre dette forhold. Kommissionen har endvidere tydeliggjort begrebet 'tilhørende faciliteter' og tilføjet elforsyningsnet til eksemplerne i definitionen af 'elektroniske kommunikationsnet'. Dermed tages der hensyn til princippet bag ændringsforslag 17 og 19.

2. Øget harmonisering

For at de nye rammebestemmelser kan fungere efter hensigten, må der være stærke harmoniseringsmekanismer, der kan sikre sammenhængen i lovgivningstiltagene i hele EU. Kommissionen har inkluderet centrale beslutninger på det frekvenspolitiske område (beslutninger om auktioner eller om at tillade videresalg af frekvenser) under anvendelsesområdet for bestemmelserne om gennemskuelighed i artikel 6 og derved indarbejdet en del af ændringsforslag 33. Desuden har Kommissionen ændret de bestemmelser, der giver Kommissionen mulighed for at vedtage harmoniseringsforanstaltninger via udvalgsprocedurer, i overensstemmelse med hensigten i ændringsforslag 68, for at tydeliggøre, at de pågældende foranstaltninger er af rent teknisk art.

Men lige så vigtigt som de retlige midler er udviklingen af en 'europæisk reguleringskultur'. Der er tilføjet en række bestemmelser, der tydeliggør kravet om, at de nationale tilsynsmyndigheder skal koordinere deres foranstaltninger med hinanden. Disse ændringer tager hensyn til nogle af elementerne i ændringsforslag 4, 37, 38, 46 og 75. Endnu et vigtigt middel til at udvikle en fælles reguleringskultur består i at sikre, at myndighederne har et fælles sæt mål, der ligger til grund for deres foranstaltninger. De ændringer, der er indføjet, har til formål at styrke virkningen af disse mål, og tager dermed hensyn til ændringsforslag 34 og dele af ændringsforslag 6 og 45.

3. Høring øget gennemskuelighed

Gennemskuelighed og høring er afgørende elementer i en vellykket regulering. Det ændrede forslag udvider Kommissionens forpligtelser til at omfatte en revurdering af retningslinjerne for markedsanalyse, og der er desuden indført krav om, at der skal gennemføres en offentlig høring, før beslutningen om relevante produkt- og tjenestemarkeder vedtages (artikel 14, stk. 1). Hermed er der indarbejdet elementer af ændringsforslag 57. Endvidere tydeliggøres det, at resultaterne af de nationale tilsynsmyndigheders høring i henhold til artikel 6, stk. 1, skal gøres offentligt tilgængelige, medmindre der er tale om fortrolige forretningsoplysninger. Herved tages der hensyn til endnu et element af ændringsforslag 33. Endelig indeholder artikel 3, stk. 4, nu et krav om, at medlemsstaterne skal etablere et enkelt informationssted, hvor oplysningerne om alle igangværende offentlige høringer, der gennemføres af den nationale tilsynsmyndighed på dennes område, er samlet, således at der bliver større

gennemskuelighed for erhvervslivet, brugerne og andre berørte parter. Derved indarbejdes princippet bag ændringsforslag 25.

4. Nationale tilsynsmyndigheder

For at de nye rammebestemmelser kan fungere efter hensigten, må bestemmelserne gennemføres på en ensartet måde af stærke og uafhængige nationale tilsynsmyndigheder. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med ændringsforslag 22 ændret artikel 3, stk. 2, for at styrke de nationale tilsynsmyndigheders uafhængighed. Artikel 5 er også blevet ændret for at give de nationale tilsynsmyndigheder beføjelser til at pålægge sanktioner for manglende eller utilstrækkelig fremlæggelse af oplysninger og til at udføre kontrol, herunder undersøge en virksomheds lokaler. Omvendt øger teksten også beskyttelsen af virksomhederne, for så vidt angår de oplysninger, der skal forelægges de nationale tilsynsmyndigheder, idet det kræves, at virksomheden underrettes, hvis de oplysninger, der er forelagt for en national tilsynsmyndighed, videregives til nationale tilsynsmyndigheder i andre medlemsstater.

5. Stærk markedsposition, udpegning af markeder og markedsanalyse

Kommissionen har indføjet visse elementer i betragtningerne for at tydeliggøre begrebet effektiv konkurrence, således som det er anvendt i artikel 14, samt gjort det klart, at de nationale tilsynsmyndigheder, når de anvender begrebet stærk markedsposition, bør tage udgangspunkt i Domstolens retspraksis. Dette er i overensstemmelse med ændringsforslag 9 og dele af ændringsforslag 58, 60 og 61. Der er indføjet en definition af 'transnationalt marked' for at tydeliggøre dette begreb (der er anvendt i artikel 14, stk. 1). I overensstemmelse med ændringsforslag 57 gøres det klart, at retningslinjerne for markedsanalyse også skal bygge på Domstolens retspraksis.

6. Standardisering

Kommissionens strategi for standardisering bygger på frivillig brug af standarder, der udvikles af erhvervslivet, men samtidig forbeholder Kommissionen sig ret til at gøre standarder obligatoriske, hvor det er berettiget. Der er et vist pres inden for digital-tv-området for at pålægge standarder af hensyn til interoperabiliteten. I overensstemmelse med en del af ændringsforslag 11 har Kommissionen tydeliggjort i den 23. betragtning, at Kommissionen har beføjelser til at gøre standarder obligatoriske inden for digital-tv såvel som på andre områder i sektoren for elektronisk kommunikation. I samme betragtning præciseres det, at standardisering i henhold til dette direktiv ikke berører direktivet om radio- og teleterminaludstyr, direktivet elektromagnetisk kompatibilitet og lavspændingsdirektivet.

7. Andre former for udvidelse eller tydeliggørelse af teksten

I artikel 4 er bestemmelserne om klageadgang tydeliggjort og styrket, idet det sikres, at mekanismerne til behandling af klager er 'effektive', og at klageinstanserne undersøger sagernes nærmere omstændigheder. Der stilles også krav om, at klageinstanserne skal have den nødvendige ekspertise og kunne vurdere de økonomiske aspekter af en sag. Ændringerne præciserer endvidere, at kun de brugere eller operatører, der berøres af en beslutning, har ret til at klage, og endelig tages der højde for visse omstændigheder, hvor klageinstansen kan afgøre, at klagen har opsættende virkning for den nationale tilsynsmyndigheds afgørelse, indtil klagesagen er afgjort. Disse ændringer dækker de fleste af elementerne i ændringsforslag 27-29.

I artikel 8 er der indført ændringer for at tillade videresalg af radiofrekvenser, uanset hvordan de er tildelt, dvs. at videresalg ikke er begrænset til frekvenser, der er tildelt ved auktion. Denne ændring er i overensstemmelse med en del af ændringsforslag 47.

I artikel 10 præciseres det, at kravet om adskillelse af ansvaret for indrømmelse af anlægsrettigheder fra enhver aktivitet, der er knyttet til ejerskab til eller kontrol over elektroniske kommunikationsnet, gælder for offentlige myndigheder og ikke kun lokale myndigheder. Desuden er der tilføjet et krav om, at medlemsstaterne skal anvende procedurerne og vilkårene for anlægsrettigheder konsekvent på hele deres område, og der indføres ret til at klage over offentlige myndigheders afgørelser om anlægsrettigheder til en instans, der er uafhængig af de involverede parter. Disse ændringer dækker ændringsforslag 53 og 54, enten delvist eller i princippet.

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Med det hidtidige regelsæt for telekommunikation er det lykkedes at skabe vilkår for effektiv konkurrence i telesektoren i overgangsfasen fra monopolmarked til et marked med fri konkurrence.
- (2) Den 10. marts 1999 forelagde Kommissionen en meddelelse for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om konvergens mellem telekommunikationssektoren, mediesektoren og informationsteknologi-sektoren og de lovgivningsmæssige implikationer heraf - Resultater af den offentlige høring om grønbogen⁵.
- (3) Den 10. november 1999 forelagde Kommissionen en meddelelse for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den videre udvikling inden for radiospektrumpolitikken - Resultaterne af den offentlige høring om grønbogen⁶.
- (4) Den 10. november 1999 forelagde Kommissionen en meddelelse for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om fastlæggelse af nye rammebestemmelser for elektronisk kommunikationsinfrastruktur og tilhørende tjenester - Revurdering af kommunikationslovgivningen i 1999⁷. I denne

¹ EFT C **365, 19.12.2000, s. 198.**

² EFT C **123, 25.4.2001, s. 55.**

³ EFT C (**Ved brev af 16.02.2001 har Regionsudvalget oplyst, at det ikke afgiver udtalelse om dette direktiv.**)

⁴ EFT C ..., s. ...

⁵ KOM(1999) 108.

⁶ KOM(1999) 538.

⁷ KOM(1999) 539.

meddelelse tog Kommissionen det eksisterende regelsæt for telekommunikation op til fornyet overvejelse i overensstemmelse med kravet i artikel 8 i Rådets direktiv 90/387/EØF af 28. juni 1990 om oprettelse af det indre marked for teletjenester ved gennemførelse af tilrådighedsstillelse af åbne net ONP (Open Network Provision - tilrådighedsstillelse af åbne net)⁸, ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/51/EF⁹. Kommissionen fremlagde desuden en række politiske forslag om nye rammebestemmelser for elektronisk kommunikationsinfrastruktur og tilhørende tjenester til offentlig høring.

- (5) Den 26. april 2000 forelagde Kommissionen en meddelelse for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om resultaterne af den offentlige høring om 1999-revurderingen af kommunikationslovgivningen og vejledende principper for de nye rammebestemmelser¹⁰. Meddelelsen sammenfattede den offentlig høring og opstillede en række centrale principper for udarbejdelsen af nye rammebestemmelser for elektronisk kommunikationsinfrastruktur og tilhørende tjenester.
- (6) Det Europæiske Råd fremhævede på mødet den 23.-24. marts 2000 i Lissabon det potentiale for vækst, øget konkurrenceevne og beskæftigelse, som overgangen til en digital vidensbaseret økonomi byder på. Det understregede ikke mindst, hvor vigtigt det er for Europas erhvervsliv og borgere at have adgang til billig kommunikationsinfrastruktur i verdensklasse og til et bredt udvalg af tjenester.
- (7) Konvergens mellem tele-, medie- og IT-sektoren medfører, at alle transmissionsnet og -tjenester bør være omfattet af et fælles regelsæt. Dette regelsæt består af nærværende direktiv og fire særdirektiver: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [../EF om tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester]¹¹, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [../EF om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter]¹², Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [../EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester]¹³, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [../EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor]¹⁴ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning [../EF om ubundet adgang til abonnentledninger]¹⁵ (i det følgende benævnt "særforanstaltningerne"). Det er nødvendigt at adskille reguleringen af transmission fra reguleringen af indhold. Det nye regelsæt omfatter således ikke indholdet af de tjenester, der leveres via elektroniske kommunikationsnet ved hjælp af elektroniske kommunikationstjenester, f.eks. indholdet af radio- og tv-udsendelser, finansielle ydelser og visse informationsamfundstjenester, **og det berører derfor ikke eventuelle foranstaltninger vedrørende sådanne tjenester, der træffes af Fællesskabet eller medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen for at fremme kulturel og sproglig mangfoldighed og sikre mediepluralisme.** Indholdet af tv-programmer er dækket af Rådets direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative

⁸ EFT L 192, 24.7.1990, s. 1.

⁹ EFT L 295, 29.10.1997, s. 23.

¹⁰ KOM(2000) 239.

¹¹ EFT L , s .

¹² EFT L , s .

¹³ EFT L , s .

¹⁴ EFT L , s .

¹⁵ EFT L **336, 30.12.2000, s. 4.**

bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed¹⁶, ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/36/EF¹⁷. Adskillelsen mellem regulering af transmission og regulering af indhold hindrer ikke, at der tages hensyn til den forbindelse, der er mellem de to områder, **navnlig for at sikre konkurrence, mediepluralisme, kulturel mangfoldighed og forbrugerbeskyttelse.**

- (8) Dette direktiv omfatter forbrugerudstyr til digital-tv, men ikke udstyr, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/5/EF af 9. marts 1999 om radio- og teleterminaludstyr samt gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse¹⁸. **Det er vigtigt, at myndighederne tilskynder netoperatører og terminaludstørs-fabrikanter til at samarbejde om at lette handicappedes adgang til elektroniske kommunikationstjenester.**
- (9) Informationssamfundstjenester er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (direktivet om elektronisk handel)¹⁹.
- (10) I overensstemmelse med traktatens artikel 14 indebærer det indre marked et område uden indre grænser med fri bevægelighed for elektroniske kommunikationstjenester.
- (11) I overensstemmelse med princippet om adskillelse af myndigheds- og driftsopgaver bør medlemsstaterne garantere den eller de nationale tilsynsmyndigheders uafhængighed, for at den (de) kan træffe upartiske afgørelser. Dette krav om uafhængighed berører hverken medlemsstaternes institutionelle autonomi og forfatningsmæssige forpligtelser eller princippet om neutralitet, for så vidt angår de ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne, jf. traktatens artikel 295. De nationale tilsynsmyndigheder bør være i besiddelse af alle de nødvendige ressourcer med hensyn til personale, ekspertise og økonomiske midler til at udføre deres opgaver.
- (12) Enhver, der er genstand for en national tilsynsmyndigheds afgørelse, bør kunne påklage afgørelsen til en uafhængig instans oprettet af medlemsstaten. Klageinstansen skal kunne undersøge en sags fakta **og nærmere omstændigheder** og ikke kun formalia, og den nationale tilsynsmyndigheds afgørelse opretholdes, indtil klagesagen er afgjort, **medmindre klageinstansen af presserende og tvingende årsager træffer afgørelse om, at klagen har opsættende virkning.** Denne klageprocedure indskrænker ikke juridiske og fysiske personers rettigheder i henhold til national ret.
- (13) De nationale tilsynsmyndigheder er nødt til at indsamle oplysninger fra virksomhederne på markedet for at kunne udføre deres opgaver effektivt. Det kan også være nødvendigt at indsamle oplysninger på Kommissionens vegne, så denne kan opfylde sine forpligtelser i henhold til EF-lovgivningen. Anmodninger om oplysninger i denne forbindelse bør stå i et rimeligt forhold til formålet og bør ikke pålægge virksomhederne en urimelig byrde. De oplysninger, der indsamles af de nationale tilsynsmyndigheder, skal være offentligt tilgængelige, medmindre de er fortrolige **i henhold til Fællesskabets og medlemsstaternes lovgivning om fortrolig behandling af forretningsoplysninger.** De nationale tilsynsmyndigheder bør have samme rettigheder og pligter, for så vidt angår fortrolighed i forbindelse med

¹⁶ EFT L 298, 17.10.1989, s. 23.

¹⁷ EFT L 202, 30.7.1997, s. 60.

¹⁸ EFT L 91, 7.4.1999, s. 10.

¹⁹ EFT L 178, 17.7.2000, s.1.

udveksling af oplysninger, som en 'kompetent myndighed', som defineret i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962: Første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikler 85 og 86²⁰, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1216/1999²¹.

- (14) Det er vigtigt, at de nationale tilsynsmyndigheder hører alle berørte parter om påtænkte afgørelser og tager fuldt hensyn til disse parter kommentarer, før de træffer endelig afgørelse. For at sikre, at afgørelser på nationalt plan ikke får negative følger for enhedsmarkedet eller for traktatens målsætninger, bør de nationale tilsynsmyndigheder desuden meddele visse udkast til afgørelser til Kommissionen og til andre nationale tilsynsmyndigheder, så disse får mulighed for at kommentere dem, og så Kommissionen om nødvendigt kan kræve, at disse afgørelser ændres eller udsættes. Denne procedure berører hverken anmeldelsesproceduren ifølge Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter²², ændret ved direktiv 98/48/EF²³, eller Kommissionens særlige rettigheder i henhold til traktaten, for så vidt angår overtrædelser af EF-lovgivningen.
- (15) De nationale tilsynsmyndigheders indsats bør være baseret på et fælles sæt af målsætninger og principper **og bør om nødvendigt afstemmes med tilsynsmyndighederne i de øvrige medlemsstater**. Disse målsætninger og principper bør være den eneste rettesnor for de nationale tilsynsmyndigheder, når de udfører de opgaver, de er pålagt efter nærværende rammebestemmelser.
- (16) Radiofrekvenser er en altafgørende ressource for radiobaserede elektroniske kommunikationstjenester, og for så vidt som de har forbindelse med sådanne tjenester, bør de derfor allokeres og tildeles af de nationale tilsynsmyndigheder **på grundlag af et sæt af harmoniserede målsætninger og principper for deres indsats og efter gennemskuelige, ikke-diskriminerende og objektive kriterier, der tager hensyn til de demokratiske, sproglige og kulturelle interesser i forbindelse med brugen af frekvenser**. Det er vigtigt, at allokering og tildeling af radiofrekvenser forvaltes så effektivt som muligt **og på en ensartet måde i hele Den Europæiske Union**, og at man afvejer hensynene til kommercielle og ikke-kommercielle anvendelser af radiospektret. Videresalg af radiofrekvenser kan være et virkningsfuldt middel til at opnå en mere effektiv udnyttelse af spektret, når blot der træffes tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte samfundsinteresser; navnlig skal der være åbenhed omkring sådanne ~~transaktioner~~ **overdragelser**, og de skal overvåges af myndighederne. Europa-Parlamentets og Rådets beslutning [...] om et frekvenspolitisk regelsæt i Det Europæiske Fællesskab²⁴ fastlægger rammer for harmonisering af radiofrekvensbrugen, og tiltag i medfør af nærværende direktiv bør så vidt muligt lette arbejdet i henhold til den nævnte beslutning.
- (17) Af hensyn til konkurrencen i den elektroniske kommunikationssektor er det afgørende, at der stilles nummerressourcer til rådighed på grundlag af gennemskuelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier. Alle elementer i de nationale nummerplaner bør forvaltes af de nationale tilsynsmyndigheder, herunder de punktkoder, der anvendes i netadressering. Hvor der opstår behov for harmonisering af nummerressourcer i

²⁰ EFT L 13, 21.2.1962, s. 204/62.

²¹ EFT L 148, 15.6.1999, s. 5.

²² EFT L 204, 21.7.1998, s. 37.

²³ EFT L 217, 5.8.1998, s. 18.

²⁴ EFT L , s. .

Fællesskabet, bør en sådan gennemføres af Kommissionen i kraft af dennes gennemførelsesbeføjelser. Det er en altafgørende forudsætning for et enhedsmarked, at slutbrugerne kan benytte alle nummerressourcer i EF. Slutbrugere bør således kunne benytte alle numre til frikaldstjenester, særtjenester med overtaksering og andre ikke-geografiske numre, undtagen hvor den kaldte abonnent af forretningsmæssige grunde har valgt at begrænse adgangen fra visse geografiske områder. De takster, der opkræves for opkald, der har oprindelse uden for en medlemsstats grænser, behøver ikke være de samme som for opkald, der foretages inden for medlemsstatens grænser. Hvis man skal opfylde behovet for numre i Europa, fremme udbuddet af tværeuropæiske og nye tjenester og tage hensyn til globaliseringen og synergien på markedet for elektronisk kommunikation, er det nødvendigt at koordinere de nationale synspunkter i overensstemmelse med traktaten i internationale organisationer og fora, hvor der træffes beslutninger om nummereringsforhold.

- (18) Der bør anvendes hurtige, ikke-diskriminerende procedurer for indrømmelse af anlægsrettigheder for at skabe vilkår for en retfærdig og effektiv konkurrence. **De betingelser, der knyttes til udøvelsen af disse rettigheder, bør være objektivt begrundede, ikke-diskriminerende, forholdsmæssigt afpassede og gennemskuelige.** Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes lovgivning om ekspropriering af ejendom.
- (19) Fælles brug af faciliteter kan være en fordel på baggrund af byplanmæssige, sundhedsmæssige eller miljømæssige hensyn, og de nationale tilsynsmyndigheder bør derfor tilskynde hertil med frivillige ordninger. I visse tilfælde kan det være nødvendigt at foreskrive obligatorisk fælles brug af faciliteter, men dette bør først ske, efter at der er afholdt en komplet, offentlig høring.
- (20) I visse tilfælde er det nødvendigt at fastsætte en række forpligtelser på forhånd for at sikre konkurrence på markedet. Begrebet stærk markedsposition i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/33/EF af 30. juni 1997 om samtrafik på teleområdet med henblik på at sikre forsyningspligtigheder og interoperabilitet ved anvendelse af ONP-principperne²⁵, ændret ved direktiv 98/61/EF²⁶, har vist sig nyttigt i de indledende faser af liberaliseringen som grundlag for fastlæggelse af forhåndsforpligtelser, men definitionen af begrebet må nu tilpasses efter de mere komplekse og dynamiske markeder, og den ændres derfor, baseret på begrebet dominans således som defineret i EF-Domstolens og Førsteinstansrettens retspraksis. Bortset fra tilfælde, der hidrører fra Fællesskabets og medlemsstaternes internationale forpligtelser, er det kun rimeligt at fastlægge forhåndsforpligtelser for at sikre en effektiv konkurrence, når de pålægges virksomheder, hvis infrastruktur er finansieret på grundlag af særlige eller eksklusive rettigheder på områder, hvor der er retlige, tekniske eller økonomiske hindringer for adgang til markedet, navnlig hvor der skal opbygges netinfrastruktur, eller når de pålægges vertikalt integrerede foretagender, der ejer eller driver netinfrastruktur til levering af tjenester til kunderne, og også selv leverer tjenester via denne infrastruktur, som deres konkurrenter nødvendigvis må have adgang til.
- (21) Det er vigtigt, at retsforskrifterne kun indeholder sådanne forpligtelser, hvor der ikke er effektiv konkurrence, og hvor midlerne i medlemsstatens eller EF's konkurrencelovgivning ikke er tilstrækkelige til at løse problemet. Derfor må

²⁵ EFT L 199, 26.7.1997, s. 32.

²⁶ EFT L 268, 3.10.1998, s. 37.

Kommissionen opstille retningslinjer på EF-plan for, hvordan de nationale tilsynsmyndigheder vurderer, om konkurrencen på et givet marked er effektiv, og om en organisation har en stærk markedsposition. **De nationale tilsynsmyndigheder bør undersøge, om der er effektiv konkurrence på markedet for et givet produkt eller en givet tjeneste på et givet geografisk område, der kan omfatte en del af eller hele den pågældende medlemsstats område. Undersøgelsen bør også omfatte en analyse af, om der er udsigt til effektiv konkurrence, eller om en eventuel mangel på effektiv konkurrence er vedvarende.** Retningslinjerne skal også komme ind på spørgsmålet om nye, fremspirende markeder, hvor den førende organisation på markedet sandsynligvis har en betydelig markedsandel, men ikke bør pålægges urimelige forpligtelser. **Kommissionen bør med jævne mellemrum tage retningslinjerne op til fornyet overvejelse for at sikre, at de fortsat er hensigtsmæssige på et marked i hurtig udvikling.** Det er nødvendigt, at de nationale tilsynsmyndigheder samarbejder med hinanden, hvor det pågældende marked viser sig at være transnationalt.

- (21a) **Når de nationale tilsynsmyndigheder afgør, om en virksomhed har en stærk markedsposition på et bestemt marked, bør de basere deres vurdering på Kommissionens retningslinjer, der bør bygge på EF-Domstolens og Førsteinstansrettens retspraksis.**
- (22) EF og medlemsstaterne har indgået forpligtelser i Verdenshandelsorganisationen (WTO) vedrørende standarder og med hensyn til regelsættet for telenet og -tjenester.
- (23) Standardisering bør primært være en markedsstyret proces. Der kan dog stadig være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at kræve, at bestemte standarder overholdes på EF-plan for at sikre interoperabilitet på enhedsmarkedet. På nationalt plan er medlemsstaterne undergivet bestemmelserne i direktiv 98/34/EF. Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/47/EF af 24. oktober 1995 om standarder for transmission af tv-signaler²⁷ kræver ikke, at der anvendes bestemte digital-tv-transmissionssystemer og -tjenester. Gennem Den Europæiske Gruppe vedrørende Digital Tv-transmission har de europæiske virksomheder udviklet en familie af tv-transmissionssystemer, der er blevet standardiseret af det Europæiske Institut for Telestandarder (ETSI) og har fået status som rekommandationer fra Den Internationale Telekommunikationsunion. **Eventuelle beslutninger om at gøre det obligatorisk at gennemføre sådanne standarder bør først træffes efter en fuldstændig offentlig høring. Standardiseringsprocedurerne i dette direktiv berører ikke bestemmelserne i direktiv 1999/5/EF, Rådets direktiv 73/23/EØF af 19. februar 1973 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elektrisk materiel bestemt til anvendelse inden for visse spændingsgrænser²⁸ og Rådets direktiv 89/336/EØF af 3. maj 1989 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elektromagnetisk kompatibilitet²⁹.**
- (24) Hvis der opstår uenighed mellem organisationer i én medlemsstat på et område, der er omfattet af dette direktiv eller særforanstaltningerne, bør den skadelidte part kunne henvende sig til den nationale tilsynsmyndighed for at få afgjort tvisten. De nationale tilsynsmyndigheder bør kunne påtvinge parterne en løsning.

²⁷ EFT L 281, 23.11.1995, s. 51.

²⁸ EFT L 77, 26.3.1973, s. 29.

²⁹ EFT L 139, 23.5.1989, s. 19.

- (25) Ud over den klageadgang, der indgår i medlemsstaternes og EF's lovgivning, er der brug for en simpel procedure til afgørelse af tvister, som omfatter parter i forskellige medlemsstater, eftersom sådanne tvister falder uden for de enkelte nationale tilsynsmyndigheders beføjelser. Denne procedure, der skal iværksættes på anmodning af den ene eller den anden af de stridende parter, men med alle parter samtykke, bør være hurtigtvirkende, billig og gennemskuelig. Hvis Kommissionen beslutter at nedsætte en arbejdsgruppe til at bistå med at bilægge tvister mellem parter i forskellige medlemsstater, bør den sikre, at gruppens medlemmer er uafhængige af de involverede parter.
- (26) ONP-udvalget, der er nedsat i henhold til artikel 9 i direktiv 90/387/EØF, og Licensudvalget, der er nedsat i henhold til artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/13/EF af 10. april 1997 om ensartede principper for generelle tilladelser og individuelle tilladelser for teletjenester³⁰, bør afløses af et enkelt udvalg.
- (27) De nationale tilsynsmyndigheder og de nationale konkurrencemyndigheder bør have ret til at udveksle oplysninger, så de kan samarbejde fuldt ud med hinanden.
- (28) Der bør nedsættes en **rådgivende** arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de nationale tilsynsmyndigheder. Denne gruppes primære funktion bør være at bistå Kommissionen med at sikre, at dette direktiv og særforanstaltningerne anvendes ensartet, så der bliver overensstemmelse mellem praksis i de forskellige medlemsstater. Der kan oprettes ekspertgrupper til at drøfte bestemte spørgsmål, f.eks. i tilknytning til forbrugerbeskyttelse.
- (29) Bestemmelserne i dette direktiv bør med jævne mellemrum tages op til fornyet overvejelse, særlig med henblik på at tage stilling til, om der er behov for ændringer i lyset af udviklingen i de teknologiske vilkår og markedsvilkårene.
- (30) I overensstemmelse med artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen³¹, bør de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af dette direktiv, vedtages enten efter rådgivningsproceduren, jf. artikel 3 i den nævnte afgørelse, eller efter forskriftsproceduren, jf. afgørelsens artikel 5, afhængigt af hvad der er mest hensigtsmæssigt.
- (31) Målsætningen om at skabe harmoniserede rammer for regulering af elektroniske kommunikationstjenester, elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, på grund af dens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, begrænser nærværende direktiv sig til det minimum, der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (32) Følgende direktiver og beslutninger bør ophæves:
- Direktiv 90/387/EØF;

³⁰ EFT L 117, 7.5.1997, s. 15.

³¹ EFT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- Rådets beslutning 91/396/EØF af 29. juli 1991 om indførelse af et fælleseuropæisk alarmnummer³²;
- Rådets direktiv 92/44/EØF af 5. juni 1992 om etablering af ONP-vilkår for faste kredsløb³³, senest ændret ved Kommissionens beslutning 98/80/EF³⁴;
- Rådets beslutning 92/264/EØF af 11. maj 1992 om indførelse i Fællesskabet af et fælles præfiks for telefonopkald til udlandet³⁵;
- Direktiv 95/47/EF;
- Direktiv 97/13/EF;
- Direktiv 97/33/EF;
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/66/EF af 15. december 1997 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for telesektoren³⁶;
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/10/EF af 26. februar 1998 om ONP-vilkår for taletelefonitjenesten og om udbud af forsyningspligtigheder på teleområdet under konkurrenceforhold³⁷,

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ANVENDELSESOMRÅDE, MÅL OG DEFINITIONER

Artikel 1

Anvendelsesområde og formål

1. Dette direktiv fastlægger harmoniserede rammer for regulering af elektroniske kommunikationstjenester, elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter. Det definerer de nationale tilsynsmyndigheders opgaver og opstiller en række procedurer, der skal sikre, at rammebestemmelserne anvendes ensartet i hele EF.
2. Dette direktiv og særforanstaltningerne indskrænker ikke de forpligtelser, der er pålagt ved national ret i overensstemmelse med EF-lovgivningen eller ved EF-lovgivning, for så vidt angår ydelser, der leveres via elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.
3. Dette direktiv indskrænker ikke anvendelsen af bestemmelserne i direktiv 1999/5/EF.

³² EFT L 217, 6.8.1991, s. 31.

³³ EFT L 165, 19.6.1992, s. 27.

³⁴ EFT L 14, 20.1.1998, s. 27.

³⁵ EFT L 137, 20.5.1992, s. 21.

³⁶ EFT L 24, 30.1.1998, s. 1.

³⁷ EFT L 101, 1.4.1998, s. 24.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- (a) 'elektronisk kommunikationsnet': transmissionssystemer og, hvor det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, som giver mulighed for at overføre signaler ved hjælp af trådforbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler, herunder satellitnet, jordbaserede fastnet (kredsløbs- og pakkekoblede, bl.a. Internettet) og mobilnet, net, som anvendes til radio- og tv-spredning, **elforsyningsnet**, samt kabel-tv-net, uanset hvilken type information der overføres;
- (b) 'elektronisk kommunikationstjeneste': en tjeneste, som ydes mod betaling, og som udelukkende eller overvejende består i fremføring og dirigering af signaler via elektroniske kommunikationsnet, herunder telekommunikationstjenester og transmissionstjenester på net, der anvendes til radio- og tv-spredning, men ikke tjenester, der består i at levere indhold eller udøve redaktionel kontrol over indhold, som fremføres via elektroniske kommunikationsnet og -tjenester;
- (c) 'offentligt kommunikationsnet': et elektronisk kommunikationsnet, som udelukkende eller overvejende bruges til udbud af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester;
- (d) 'tilhørende faciliteter': de faciliteter, der er knyttet til et elektronisk kommunikationsnet og/eller en elektronisk kommunikationstjeneste, og **som muliggør og/eller danner grundlag for levering af tjenester via det pågældende net og/eller den pågældende tjeneste. Faciliteterne omfatter adgangsstyringssystemer og elektroniske programguider;** ~~der skal være adgang til, for at der kan udbydes elektroniske kommunikationstjenester under konkurrenceforhold og på lige vilkår~~
- (e) 'national tilsynsmyndighed': den eller de instanser, der af en medlemsstat har fået til opgave at varetage de myndighedsopgaver, der tildeles i dette direktiv og særforanstaltningerne;
- (f) 'bruger': en juridisk eller fysisk person, der anvender eller anmoder om offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester;
- (g) 'forbruger': enhver fysisk person, der bruger en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste til formål, der ikke står i forbindelse med vedkommendes erhverv, forretning eller profession;
- (h) 'forsyningspligtigheder': et nærmere bestemt sæt af tjenester, således som defineret i direktivet om [forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester], af en given kvalitet, hvortil alle brugere, uanset deres geografiske placering, har adgang til en pris, der er rimelig efter nationale forhold;
- (i) 'abonnet': en fysisk eller juridisk person, som har indgået en aftale med en udbyder af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester om levering af sådanne tjenester;

- (j) 'særforanstaltninger': direktiv 2000/./EF [om tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester], direktiv 2000/./EF [om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter], direktiv 2000/./EF [om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester], direktiv 2000/./EF [om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor] og forordning (EF) nr./.... [om ubundet adgang til abonnentledninger];
- (k) 'Kommunikationspolitisk Udvalg': det udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 19;
- (l) 'Den Rådgivende Kommunikationspolitisk Arbejdsgruppe for Kommunikationspolitik på Højt Plan': den gruppe, der er nedsat i henhold til artikel 21;
- (m) 'Transnationalt marked': et produkt- eller tjenestemarked, der geografisk omfatter hele Fællesskabet eller en betydelig del heraf.

KAPITEL II

NATIONALE TILSYNSMYNDIGHEDER

Artikel 3

Nationale tilsynsmyndigheder

1. Medlemsstaterne sikrer, at hver af de opgaver, der tildeles de nationale tilsynsmyndigheder i dette direktiv og særforanstaltningerne, varetages af et kompetent organ.
2. Medlemsstaterne garanterer de nationale tilsynsmyndigheders uafhængighed ved at sikre, at de nationale tilsynsmyndigheder er juridisk adskilt fra og funktionelt uafhængige af alle organisationer, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, elektronisk kommunikationsudstyr eller elektroniske kommunikationstjenester. Medlemsstater, som bevarer ejerskab til eller kontrol over organisationer, der stiller elektroniske kommunikationsnet og/eller -tjenester til rådighed, sikrer, at der er en fuldstændig og effektiv strukturel adskillelse mellem myndighedsopgaverne og de aktiviteter, der er knyttet til ejerskabet eller kontrollen. **Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder kan handle frit, uden yderligere tilladelse eller kontrol fra andre myndigheders eller instansers side, jf. dog artikel 4 og artikel 6 i dette direktiv.**
3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder udøver deres beføjelser upartisk og på en gennemskelig måde.
4. Medlemsstaterne offentliggør, hvilke opgaver der udføres af de nationale tilsynsmyndigheder, på en let tilgængelig måde, navnlig hvor disse opgaver er fordelt på flere organer. Medlemsstaterne offentliggør desuden procedurerne for høring og samarbejde om spørgsmål af fælles interesse mellem de nationale tilsynsmyndigheder indbyrdes og mellem disse myndigheder og de nationale myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af konkurrencelovgivningen, og de nationale myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af

forbrugerlovgivningen. Medlemsstaterne sørger for, at de forskellige myndigheders opgaver ikke overlapper hinanden.

5. De nationale tilsynsmyndigheder og de nationale konkurrencemyndigheder har ret til at udveksle oplysninger. For at lette samarbejdet og gensidig udveksling af oplysninger har de nationale tilsynsmyndigheder samme rettigheder og pligter, for så vidt angår fortrolighed i forbindelse med udveksling af oplysninger, som en 'kompetent myndighed', som defineret i Rådets forordning nr. 17.
6. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen, hvilke nationale tilsynsmyndigheder der har fået tildelt opgaver i henhold til dette direktiv og særforanstaltningerne, og hvilke ansvarsområder disse myndigheder hver især har fået tildelt.

Artikel 4

Klageadgang

1. Medlemsstaterne sikrer, at der på nationalt plan findes en **effektiv** mekanisme, hvorigennem alle brugere samt virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og/eller -tjenester, **som berøres af en national tilsynsmyndigheds afgørelse**, kan påklage denne afgørelse ~~fra en national tilsynsmyndighed~~ til en instans, der er uafhængig af regeringen og af den berørte nationale tilsynsmyndighed. Klageinstansen skal kunne vurdere sagens **fakta og de nærmere omstændigheder**, og ikke kun den procedure, hvorefter afgørelsen blev truffet. Indtil klagesagen er afgjort, står den afgørelse, som den national tilsynsmyndighed har truffet, ved magt, **medmindre klageinstansen af presserende og tvungende årsager træffer afgørelse om, at klagen har opsættende virkning**.
2. Medlemsstaterne sikrer, at klageinstansernes afgørelser kan gennemtvinges.
3. Hvor klageinstansen ikke har domstolskarakter, skal dens afgørelser altid begrundes skriftligt. I sådanne tilfælde skal dens afgørelser desuden kunne indklages for en ret **i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 234**.
4. Med hensyn til udnævnelsesmyndighed, embedsperiode og afskedigelse skal medlemmer af klageinstansen udnævnes og fratræde deres stilling på samme vilkår som dommere. **Medlemsstaterne sikrer, at klageinstansen har den nødvendige ekspertise til at kunne udføre sine opgaver**. Mindst formanden for klageinstansen skal have samme juridiske og erhvervsferingsmæssige kvalifikationer som en dommer. Klageinstansen **skal kunne vurdere de økonomiske aspekter i sagen; den** træffer sine afgørelser efter en procedure, hvorunder begge parter høres, og afgørelserne skal gøres retligt bindende ved midler, der fastlægges af hver medlemsstat.

Artikel 5

Forelæggelse af oplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, forelægger alle de oplysninger, der er nødvendige for at tilsynsmyndighederne kan sikre, at EF-retten overholdes. De oplysninger, som den nationale tilsynsmyndighed udbeder sig, **må kun anvendes i denne forbindelse og kun til udførelse af denne opgave og** skal stå i et rimeligt forhold til opgaven. Den nationale tilsynsmyndighed skal begrunde sin anmodning om oplysninger.
- 1bis **Medlemsstaterne skal ligeledes give de nationale tilsynsmyndigheder beføjelse til at pålægge sanktioner for manglende eller utilstrækkelig forelæggelse af oplysninger og til at føre den nødvendige kontrol med virksomhederne. Hvor det er nødvendigt, kan de nationale tilsynsmyndigheder bemyndige deres personale til at undersøge en virksomheds lokaler.**
2. Medlemsstaterne sikrer, at nationale tilsynsmyndigheder efter anmodning forelægger Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udføre sine traktatmæssige opgaver. **Hvis de oplysninger, der forelægges, vedrører oplysninger, som virksomheder tidligere har forelagt efter anmodning fra den nationale tilsynsmyndighed, skal disse virksomheder underrettes.** De oplysninger, som Kommissionen udbeder sig, **må kun anvendes i denne forbindelse og kun til udførelse af disse opgaver og** skal stå i et rimeligt forhold til opgaverne. Kommissionen stiller ~~i givet fald~~ **i det fornødne omfang** oplysninger, der er fremsendt til én national tilsynsmyndighed, til rådighed for en anden sådan myndighed i samme eller en anden medlemsstat. Oplysninger, der er forelagt i fortrolighed, behandles fortroligt af Kommissionen og de berørte nationale tilsynsmyndigheder.
3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder i overensstemmelse med nationale regler om offentlighed i forvaltningen, offentliggør oplysninger, der kan bidrage til at markedet bliver åbent og konkurrencepræget, idet dog EF's og de enkelte medlemsstaters regler om fortrolig behandling af forretningsoplysninger overholdes.
4. De nationale tilsynsmyndigheder offentliggør vilkårene for offentlighedens aktindsigt, jf. stk. 3, herunder detaljerede retningslinjer og procedurer for, hvordan man får aktindsigt. Ethvert afslag på aktindsigt skal **begrundes indeholde en væsentlig begrundelse** og offentliggøres.

Artikel 6

Høring og gennemskuelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder giver **alle** berørte parter mulighed for med en rimelig frist at fremsætte bemærkninger til foranstaltninger, som de har til hensigt at træffe på grundlag af dette direktiv eller særforanstaltningerne, **jf. dog stk. 5**. De nationale tilsynsmyndigheder offentliggør deres nationale høringsprocedurer. **Resultaterne af høringen skal gøres offentligt tilgængelige af den nationale tilsynsmyndighed, medmindre de er fortrolige i henhold til Fællesskabets og medlemsstaternes lovgivning om fortrolig**

behandling af forretningsoplysninger. Medlemsstaterne skal oprette et enkelt informationssted, hvor oplysningerne om alle igangværende høringer er samlet.

2. Når en national tilsynsmyndighed har til hensigt at træffe foranstaltninger i henhold til artikel 8, **stk. 3, 4 og 5**, eller artikel 14, stk. 4 og 5, i nærværende direktiv eller artikel 8, stk. 2, i direktiv 2000/.../EF [om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter], sender den Kommissionen og de nationale tilsynsmyndigheder i andre medlemsstater udkastet til foranstaltning sammen med det ræsonnement, der ligger bag foranstaltningen. De andre nationale tilsynsmyndigheder kan fremsætte bemærkninger til udkastet over for den pågældende nationale tilsynsmyndighed inden for samme høringsfrist som fastsat i henhold til stk. 1.
3. Den pågældende nationale tilsynsmyndighed tager i videst mulig udstrækning hensyn til bemærkningerne fra de andre nationale tilsynsmyndigheder og sender straks det udkast, der bliver resultatet, til Kommissionen.
4. Foranstaltningen får virkning en måned, efter at udkastet er sendt til Kommissionen som anført i stk. 3, medmindre Kommissionen meddeler den pågældende nationale tilsynsmyndighed, at den nærer alvorlig tvivl om foranstaltningens forenelighed med EF-retten, og særlig med artikel 7 **i nærværende direktiv**. I sidstnævnte tilfælde får den først virkning efter yderligere to måneder. I den periode skal Kommissionen træffe endelig afgørelse og om nødvendigt forlange, at den pågældende nationale tilsynsmyndighed ændrer udkastet til foranstaltning eller trækker det tilbage. Træffer Kommissionen ikke afgørelse inden perioden er udløbet, kan den **nationale tilsynsmyndighed vedtage** foranstaltningen.
5. Hvor en national tilsynsmyndighed undtagelsesvis mener, at omstændighederne kræver hurtig handling for at sikre konkurrencen og beskytte brugernes interesser, kan den afvige fra proceduren i stk. 1 til 4 og vedtage foranstaltningerne med det samme. Den skal straks sende Kommissionen og de andre nationale tilsynsmyndigheder de vedtagne foranstaltninger og alle deres begrundelser. Kommissionen kontrollerer, om foranstaltningerne er forenelige med EF-retten, og særlig med artikel 7 **i nærværende direktiv**. Om nødvendigt forlanger Kommissionen, at den nationale tilsynsmyndighed ændrer eller ophæver foranstaltningerne.
6. Undlader Kommissionen at handle i henhold til stk. 4 og 5, er dens ret til at gribe ind i medfør af traktatens artikel 226 over for enhver afgørelse eller foranstaltning truffet af en national tilsynsmyndighed ikke dermed forskertset eller på nogen måde begrænset.

KAPITEL III

DE NATIONALE TILSYNSMYNDIGHEDERS OPGAVER

Artikel 7

Politiske mål og reguleringsprincipper

1. Medlemsstaterne sørger for, at de nationale tilsynsmyndigheder under udførelsen af de reguleringsopgaver, de tillægges ved dette direktiv og særforanstaltningerne,

træffer alle rimelige foranstaltninger, som udelukkende sigter mod målene i stk. 2, 3 og 4, **og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, som er i modstrid med, begrænser eller fordrejer disse mål.** Foranstaltningerne skal stå i et rimeligt forhold til disse mål.

Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder under udførelsen af de reguleringsopgaver, de tillægges ved dette direktiv og særforanstaltningerne, særlig hvor det drejer sig om at sikre fair konkurrence, ~~tager videst muligt hensyn til reguleringsbehovet og til behovet for, at reguleringen er teknologineutral, dvs. at den hverken fremtvinger eller diskriminerer til fordel for anvendelse af en bestemt type teknologi~~ **giver prioritet til foranstaltninger, der er teknologineutrale, idet hensynet til forholdsmæssigt afpassede mål af almen interesse og sikringen af en effektiv forvaltning af knappe ressourcer dog går forud herfor.**

2. De nationale tilsynsmyndigheder skal fremme et åbent og konkurrencebaseret marked for elektroniske kommunikationsnet, elektroniske kommunikationstjenester og dertil hørende faciliteter ved:

- (a) at sikre, at brugerne, **herunder handicappede brugere,** får maksimalt udbytte i form af valgmuligheder, priser, kvalitet og pris/kvalitetsforhold;
- (b) at sikre, at sektoren for elektronisk kommunikation er fri for konkurrenceforvridning eller -begrænsning;
- (c) at tilskynde til effektiv investering i infrastruktur og **lette markedsadgangen for nye innovative tjenester ;**
- (d) at sikre effektiv allokering og tildeling af radiofrekvenser.

3. De nationale tilsynsmyndigheder bidrager til udviklingen af det indre marked ved:

- (a) at fjerne de tilbageværende hindringer for udbud af elektroniske kommunikationsnet, dertil hørende faciliteter og elektroniske kommunikationstjenester på europæisk plan;
- (b) at ansøre til oprettelse og udbygning af transeuropæiske net og interoperabilitet i tværeuropæiske tjenester og;
- (c) at sikre, at **der udvikles en ensartet reguleringspraksis i hele EU, så foretagender, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, behandles lige under ensartede omstændigheder, uanset hvor i EU de driver virksomhed.**

4. De nationale tilsynsmyndigheder skal fremme europæiske borgeres interesser ved:

- (a) at sikre, at alle borgere til rimelige priser har adgang til de forsyningspligttydelser, der er anført i direktiv 2000/./EF om [forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester];
- (b) at sikre forbrugerne en god beskyttelse i deres kontakt med leverandørerne, navnlig ved at sikre, at de har adgang til enkle og billige

tvistbilæggelsesprocedurer, **der gennemføres af en instans, der er uafhængig af de berørte parter;**

- (c) at sikre en god beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred;
- (d) at kræve, at takster og vilkår for brug af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester er gennemskelige; og
- (e) at tilgodese behovene hos særlige sociale grupper, især handicappede brugere.

Artikel 8

Frekvensadministration

1. Medlemsstaterne sikrer, at radiofrekvenser til elektroniske kommunikationstjenester forvaltes effektivt på deres område **i overensstemmelse med målene i artikel 7**. De sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheders allokering og tildeling af frekvenser bygger på objektive, gennemskelige, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpassede kriterier.
2. De nationale tilsynsmyndigheder skal fremme harmonisering af frekvensanvendelsen i Fællesskabet på en måde, der tilgodeser nødvendigheden af, at spektret udnyttes effektivt.
3. De nationale tilsynsmyndigheder kan benytte auktioner eller administrativ prissætning af radiofrekvenser med målene i artikel 7 for øje.
4. Medlemsstaterne ~~må kun~~ **kan** tillade virksomheder at ~~handle indbyrdes med~~ **overdrage** brugsret til radiofrekvenser **til andre virksomheder**, ~~når de nationale tilsynsmyndigheder har tildelt disse rettigheder ved auktion~~. Beslutninger om at tillade ~~handel med~~ **overdragelse af** sådanne brugsrettigheder til bestemte frekvensbånd skal træffes efter fremgangsmåden i artikel 6.
5. Medlemsstaterne sikrer, at en virksomhed, der agter at ~~handle med~~ **overdrage** brugsrettigheder til radiofrekvenser, orienterer den nationale tilsynsmyndighed, der står for frekvenstildelingen, om sin hensigt, og at **en** eventuelle ~~salg~~ **overdragelse** finder sted under denne myndigheds tilsyn og med dens **forudgående** samtykke. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at berørte parter er orienteret om et **en** påtænkt ~~salg~~ **overdragelse** af brugsret til radiofrekvenser, så de har mulighed for at byde på sådanne brugsrettigheder. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at konkurrencen ikke fordrejes som følge af en sådan ~~handel~~ **overdragelse**. Hvor man har harmoniseret anvendelsen af radiofrekvenser på grundlag af beslutningen 2000/.../EF [om et frekvenspolitisk regelsæt i Det Europæiske Fællesskab] eller andre EF-foranstaltninger, må en sådan ~~handel~~ **overdragelse** ikke medføre ændret anvendelse af de pågældende frekvenser.
6. Brugsret til radiofrekvenser allokeres efter fremgangsmåden i artikel 6.

Artikel 9

Forvaltning af numre, navne og adresser

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder kontrollerer allokeringen og tildelingen af alle nationale nummerressourcer og forvaltningen af den nationale nummerplan. Medlemsstaterne sikrer, at der stilles tilstrækkelig mange numre og nummerserier til rådighed for alle offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester.
2. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at nummerplaner og -procedurer administreres således, at alle virksomheder, der udbyder offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, behandles lige. Medlemsstaterne sikrer navnlig, at en organisation, som har fået tildelt en nummerserie, ikke diskriminerer andre udbydere af elektroniske kommunikationstjenester med hensyn til nummersekvenser, der giver adgang til deres tjenester.
3. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale nummerplaner og alle senere tillæg og ændringer offentliggøres, med hensynet til statens sikkerhed som eneste begrænsning.
4. De nationale tilsynsmyndigheder skal fremme harmoniseringen af nummerressourcerne i Fællesskabet, hvor det er nødvendigt for at fremme udviklingen af tværeuropæiske tjenester. Sådanne harmoniseringstiltag skal gennemføres efter fremgangsmåden i artikel 19, stk. 2.
5. De nationale tilsynsmyndigheder skal sikre, at brugere fra andre medlemsstater kan kalde ikke-geografiske numre i deres område, undtagen når den kaldte abonnent af forretningsmæssige grunde har valgt at begrænse adgangen for opkald fra bestemte geografiske områder.
6. For at sikre fuld global interoperabilitet mellem tjenester, tager Fællesskabet alle nødvendige skridt til at samordne medlemsstaternes standpunkter i internationale organisationer og fora, hvor der træffes afgørelser i spørgsmål vedrørende numre, navne og adresser på elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Artikel 10

Anlægsrettigheder

1. Medlemsstaterne sikrer, at de procedurer, der benyttes til at indrømme rettigheder til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom, kan benyttes af alle udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationsnet på grundlag af **forholdsmæssigt afpassede, gennemskuelige og offentligt tilgængelige vilkår, som anvendes uden forskelsbehandling og uden forsinkelse. Hver enkelt medlemsstat sikrer, at procedurer og vilkår for indrømmelse af anlægsrettigheder anvendes på en ensartet måde på hele medlemsstatens område.**
2. Medlemsstaterne sikrer, at myndighedsopgaver og aktiviteter, der er knyttet til ejerskab til eller kontrol over virksomheder, der driver elektroniske

kommunikationsnet og/eller -tjenester, adskilles fuldstændigt og effektivt hos lokale **offentlige** myndigheder, som bevarer denne form for ejerskab eller kontrol.

3. **Medlemsstaterne sikrer, at der findes en effektiv mekanisme, der gør det muligt for virksomheder at klage over afgørelser om anlægsrettigheder eller urimelige forsinkelser af sådanne afgørelser til en instans, der er uafhængig af de berørte parter.**

Artikel 11

Samhusning og fælles brug af faciliteter

1. Hvis en organisation, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, i henhold til national lovgivning har tilladelse til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat grund, eller kan få eksproprieret eller tillagt ejendom til sådanne formål, tilstræber de nationale tilsynsmyndigheder, at sådanne faciliteter og/eller sådan ejendom kan gøres til genstand for fælles brug med andre organisationer, som udbyder offentlige teletjenester, ~~navnlig hvis væsentlige krav hindrer andre organisationer i at få adgang til realistiske alternativer.~~
2. Aftaler om samhusning eller fælles brug af faciliteter indgås sædvanligvis ved handelsaftaler eller tekniske aftaler mellem de berørte parter. Den nationale tilsynsmyndighed kan gribe ind, hvor dette er nødvendigt for at mægle i tvister, jf. artikel 17.
3. Medlemsstaterne kan ~~kun~~ påbyde ordninger om fælles brug af faciliteter eller ejendom (herunder fysisk samhusning), **navnlig hvis hensyn til miljøet, folkesundheden, den offentlige sikkerhed samt by- og landsplanlægning hindrer andre organisationer i at få adgang til realistiske alternativer;** ~~hvis der er afholdt~~ **dette kræver dog, at der først afholdes** en offentlig høring af passende varighed, hvor alle interesserede parter har ~~haft~~ mulighed for at fremlægge deres synspunkter. Sådanne ordninger kan f.eks. også omfatte bestemmelser om fordeling af omkostningerne ved fælles brug af faciliteter og/eller ejendom.

Artikel 12

Regnskabsaflæggelse og regnskabsmæssig adskillelse

1. Medlemsstaterne stiller krav om, at virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester og nyder særlige eller eksklusive rettigheder til at udbyde tjenester i andre sektorer i samme eller en anden medlemsstat:
 - (a) fører særskilte regnskaber for aktiviteter, der vedrører udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, i samme omfang, som det ville blive forlangt, hvis det var retligt uafhængige selskaber, der varetog aktiviteterne, således at det er muligt at identificere alle de udgifts- og indtægtselementer, som er forbundet med selskabernes aktiviteter vedrørende udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, med angivelse af beregningsgrundlag og detaljeret redegørelse for de anvendte metoder,

herunder en specificeret opgørelse over anlægsaktiver og strukturomkostninger, eller

- (b) er organiseret, så aktiviteterne vedrørende udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester er udskilt strukturelt.

Medlemsstaterne kan vælge ikke at stille kravene i første afsnit over for virksomheder, hvis årlige omsætning inden for aktiviteter vedrørende elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i medlemsstaterne er mindre end 50 mio. EUR.

2. Virksomheder, som udbyder offentlige kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, skal efter anmodning fra deres nationale tilsynsmyndighed forelægge regnskabsoplysninger hurtigt og med den forlangte detaljeringsgrad. De nationale tilsynsmyndigheder kan offentliggøre oplysninger, som kan medvirke til at markedet bliver åbent og konkurrencebaseret, idet der dog skal tages hensyn til EF's og de enkelte medlemsstaters regler om fortrolig behandling af forretningsoplysninger.
3. Virksomheder, der udbyder offentlige kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, skal udarbejde regnskaber, lade dem revidere og offentliggøre dem. Revisionen skal foretages efter gældende regler i EF og medlemsstaten.

Dette krav gælder også særskilte regnskaber, jf. stk. 1, litra a).

KAPITEL IV

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 13

Stærk markedsposition

1. Stk. 2 og 3 gælder i de tilfælde, hvor de nationale tilsynsmyndigheder ifølge særforanstaltningerne skal afgøre, om operatører har en stærk markedsposition.
2. En virksomhed anses for at have en stærk markedsposition, hvis den enten alene eller i fællesskab med andre økonomisk står så stærkt, at den har magt til i væsentlig grad at fastlægge sin adfærd uden hensyntagen til konkurrenter, kunder og i sidste ende forforbrugerne.
3. Når en virksomhed har en stærk position på et bestemt marked, kan den også anses for at have en stærk position på et nært beslægtet marked i tilfælde, hvor forbindelserne mellem de to markeder tillader, at styrken på det ene marked udnyttes på det andet marked og dermed yderligere styrker virksomhedens markedsposition.

Artikel 14

Markedsanalyse

1. Efter en offentlig høring og efter gennem Den Rådgivende Kommunikationspolitisk Arbejdsgruppe for Kommunikationspolitik på Højt Plan

at have hørt de nationale tilsynsmyndigheder, vedtager Kommissionen en beslutning rettet til medlemsstaterne om relevante produkt- og tjenestemarkeder (herefter benævnt 'beslutningen'). Beslutningen skal udpege de markeder for produkter og tjenester i sektoren for elektronisk kommunikation, hvor der kunne herske sådanne forhold, at der er grund til at indføre forpligtelser som anført i særforanstaltningerne, uden at muligheden for i særlige tilfælde at udpege markeder i henhold til konkurrenceretlige bestemmelser derved indskrænkes. Kommissionen offentliggør også retningslinjer for markedsanalyse og for hvordan **det vurderes, om en organisation har** en stærk markedsposition **beregnes** (herefter benævnt 'retningslinjerne'); **disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med EF-Domstolens og Førsteinstansrettens retspraksis.**

Kommissionen kan i beslutningen anføre, hvilke markeder der er transnationale. De berørte nationale tilsynsmyndigheder skal udføre analysen af sådanne markeder i fællesskab og samordne deres vedtagelse af eventuelle forskrifter med pålæg af forpligtelser i henhold til stk. 2, 3, 4 og 5.

De nationale tilsynsmyndigheder skal indhente Kommissionens forudgående samtykke, før de peger på andre markeder end dem, der er udpeget i beslutningen, og før de i retsforskrifter indfører sektorspecifikke forpligtelser på andre markeder end dem, der er udpeget i beslutningen.

Kommissionen revurderer regelmæssigt beslutningen **og retningslinjerne.**

2. Senest to måneder efter, at beslutningen er vedtaget eller ajourført, skal de nationale tilsynsmyndigheder analysere de produkt- og tjenestemarkeder, der er anført i beslutningen i overensstemmelse med retningslinjerne. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale konkurrencemyndigheder medvirker til analysen i fuldt omfang. Den nationale tilsynsmyndigheds analyse af hvert marked offentliggøres.
3. Når nationale tilsynsmyndigheder i henhold til artikel 16, 25 eller 27 i direktiv 2000/.../EF [om forsyningspligtigheder og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester] eller artikel 7 eller 8 i direktiv 2000/.../EF [om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter] skal afgøre, om forpligtelser for virksomheder skal indføres, opretholdes eller trækkes tilbage, træffer de på grundlag af deres markedsanalyse som anført i stk. 2 og ved anvendelse af retningslinjerne afgørelse om, hvorvidt der inden for et bestemt geografisk område er effektiv konkurrence på et marked, der er udpeget i beslutningen.
4. Konkluderer en national tilsynsmyndighed, at der er effektiv konkurrence på markedet, må den ikke indføre eller opretholde retsforskrifter med sektorspecifikke forpligtelser som anført i særforanstaltningerne. Hvis der i forvejen findes retsforskrifter med sektorspecifikke forpligtelser, skal den trække sådanne forpligtelser for virksomheder på det pågældende marked tilbage. Parter, der berøres af en sådan tilbagetrækning af forpligtelser, skal underrettes om tilbagetrækningen i passende tid i forvejen.
5. Hvor en national tilsynsmyndighed på grundlag af retningslinjerne fastslår, at der inden for et bestemt geografisk område ikke er effektiv konkurrence på et marked, der er udpeget i beslutningen, indfører den sektorspecifikke forpligtelser som anført i

særforanstaltningerne eller opretholder sådanne forpligtelser, hvis de findes i forvejen.

6. Foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 4 og 5, vedtages efter fremgangsmåden i artikel 6.

Artikel 15

Standardisering

1. Kommissionen udarbejder og offentliggør i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* en liste over standarder, som skal danne grundlag for tilskyndelse til harmoniseret udbud af elektroniske kommunikationsnet, elektroniske kommunikationstjenester og dertil hørende faciliteter. Efter fremgangsmåden i artikel 19, stk. 2, kan Kommissionen om nødvendigt anmode europæiske standardiseringsorganisationer om at udarbejde standarder.
2. Medlemsstaterne ansporer til anvendelse af standarder og/eller specifikationer som omhandlet i stk. 1 til udbud af tjenester, tekniske grænseflader og/eller netfunktioner, i det omfang det er strengt nødvendigt for at sikre interoperabilitet og øge brugernes valgmuligheder.

Så længe der ikke er offentliggjort standarder og/eller specifikationer som anført i stk. 1, tilskynder medlemsstaterne til anvendelse af standarder og/eller specifikationer, der er vedtaget af europæiske standardiseringsorganisationer som f.eks. ETSI eller den fælleseuropæiske standardiseringsorganisation CEN/CENELEC.

Hvis sådanne standarder og/eller specifikationer ikke foreligger, tilskynder medlemsstaterne til anvendelse af internationale standarder eller rekommandationer, som er vedtaget af Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU), Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO) eller Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC).

Hvor der foreligger internationale standarder, træffer medlemsstaterne alle rimelige foranstaltninger for at sikre, at europæiske standardiseringsorganer som ETSI eller CEN/CENELEC benytter dem eller relevante dele af dem som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvor sådanne internationale standarder eller relevante dele af standarder ville være virkningsløse.

3. Hvis de i stk. 1 omhandlede standarder og/eller specifikationer ikke er blevet anvendt i tilstrækkeligt omfang, således at eller hvis interoperabiliteten mellem tjenester i en eller flere medlemsstater ikke kan sikres, kan anvendelsen af sådanne standarder og/eller specifikationer gøres obligatorisk i overensstemmelse med i stk. 4, i det omfang det er strengt nødvendigt for at sikre interoperabiliteten og øge brugernes valgmuligheder.
4. Når Kommissionen påtænker at gøre anvendelsen af standarder og/eller specifikationer obligatorisk, offentliggør den i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* en opfordring til alle berørte parter om at fremsætte deres bemærkninger offentligt. Efter fremgangsmåden i artikel 19, stk. 3, gør Kommissionen anvendelse af de relevante standarder obligatorisk ved at betegne dem som obligatoriske

standarder i den liste over standarder, der offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

5. Mener Kommissionen, at de standarder og/eller specifikationer, der er omhandlet i stk. 1, ikke længere bidrager til etablering af harmoniserede elektroniske kommunikationstjenester, **eller at de ikke længere opfylder forbrugernes behov eller at de hæmmer den teknologiske udvikling**, skal den efter fremgangsmåden i artikel 19, stk. 2, slette dem af den i stk. 1 omhandlede liste over standarder.
6. Mener Kommissionen, at de standarder og/eller specifikationer, der er omhandlet i stk. 4, ikke længere bidrager til etablering af harmoniserede elektroniske kommunikationstjenester, **eller at de ikke længere opfylder forbrugernes behov eller at de hæmmer den teknologiske udvikling**, skal den efter fremgangsmåden i artikel 19, stk. 3, slette dem af den i stk. 1 omhandlede liste over standarder.

Artikel 16

Harmonisering

1. Kommissionen kan udstede henstillinger til medlemsstaterne, eventuelt efter proceduren i artikel 19, stk. 2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder under udførelsen af deres opgaver tager hensyn til disse henstillinger i videst mulig udstrækning. Vælger en national tilsynsmyndighed at undlade at følge en henstilling, skal den offentliggøre begrundelsen herfor.
2. Hvis Kommissionen finder, at afvigende regulering på nationalt plan skaber hindringer på det europæiske enhedsmarked, ~~eller hvis Kommunikationspolitisk Arbejdsgruppe på Højt Plan udtaler, at bindende harmonisering er nødvendig, kan Kommissionen~~ **den** efter proceduren i artikel 19, stk. 3, ~~vedtage bindende harmoniseringsforanstaltninger~~ **træffe de nødvendige tekniske gennemførelsesforanstaltninger. Kommissionen kan høre Den Rådgivende Arbejdsgruppe for Kommunikationspolitik om dette spørgsmål.**

Artikel 17

Tvistbilæggelse mellem virksomheder i samme medlemsstat

1. Opstår der uenighed mellem virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i en medlemsstat, på et område, der er omfattet af dette direktiv eller særforanstaltningerne, træffer den pågældende nationale tilsynsmyndighed efter anmodning fra en af parterne bindende afgørelse om løsning af tvisten efter højst to måneders forløb. **Under særlige omstændigheder og efter aftale med de involverede parter kan afgørelsen udsættes yderligere to måneder.** Medlemsstaterne sikrer, at alle parter samarbejder fuldt ud med den nationale tilsynsmyndighed. **Eventuelle forpligtelser, som den nationale tilsynsmyndighed måtte pålægge en virksomhed som led i tvistbilæggelsen, skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv og særforanstaltningerne.**

2. Ved bilæggelse af en tvist skal den nationale tilsynsmyndighed bl.a. tage hensyn til:
 - (a) brugernes interesser,
 - (b) de forpligtelser eller begrænsninger, parterne er pålagt ved lovgivningen,
 - (c) det ønskelige i at stimulere nyskabende udbud på markedet og sikre brugerne adgang til et bredt udbud af elektroniske kommunikationstjenester i medlemsstaterne og i Fællesskabet,
 - (d) i givet fald teknisk og forretningsmæssigt bæredygtige alternativer til de tjenester eller faciliteter, der anmodes om,
 - (e) nødvendigheden af at fastholde sammenhængen i de elektroniske kommunikationsnet og interoperabiliteten mellem tjenesterne,
 - (f) anmodningens art set i forhold til de midler, der er til rådighed til at imødekomme anmodningen,
 - (g) parternes relative markedsposition,
 - (h) samfundsmæssige interesser (f.eks. miljøbeskyttelse, folkesundhed og sikkerhed),
 - (i) fremme af konkurrence,
 - (j) nødvendigheden af at opretholde et sæt forsyningspligtigheder.
3. Den nationale tilsynsmyndigheds afgørelse offentliggøres. De berørte parter modtager en fuldstændig redegørelse for de grunde, den bygger på.
4. Fremgangsmåden i stk. 1, 2 og 3 hindrer ikke nogen af parterne i at anlægge sag om skadeserstatning ved de nationale domstole.

Artikel 18

Tvistbilæggelse mellem parter i forskellige medlemsstater

1. Opstår der uenighed mellem parter i forskellige medlemsstater på et område, der er omfattet af dette direktiv eller særforanstaltningerne, men ligger uden for en enkelt national tilsynsmyndigheds kompetenceområde, kan proceduren i stk. 2-5 benyttes.
2. Hver part kan forelægge tvisten for de berørte nationale tilsynsmyndigheder. De nationale tilsynsmyndigheder samordner deres indsats for at finde en løsning på tvisten under hensyntagen til principperne i artikel 17, stk. 2.
3. Hvis tvisten ikke er løst senest to måneder efter, at den er blevet forelagt for de berørte nationale tilsynsmyndigheder, kan hver part med alle de andre parter samtykke forelægge Kommissionen - med kopi til alle involverede parter - en anmodning om at træffe afgørelse i tvisten. Herved giver parterne afkald på at føre sagen videre i henhold til national ret.

4. Når Kommissionen modtager en anmodning som omhandlet i stk. 3, undersøger den sagen - med bistand fra en ekspertgruppe, når Kommissionen anser det for påkrævet - og træffer afgørelse efter højst tre måneder. Medlemsstaterne sikrer, at alle parter i fuldt omfang retter sig efter afgørelsen.
5. Træffes der ikke afgørelse i medfør af stk. 4, står det alle parter frit for at føre sagen videre efter national ret.

Artikel 19

Kommunikationspolitisk Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, Kommunikationspolitisk Udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.
2. Når der henvises til nærværende stykke, finder den i artikel 3 i afgørelse 1999/468/EF omhandlede rådgivningsprocedure anvendelse i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 7 og artikel 8.
3. Når der henvises til nærværende stykke, finder den i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF omhandlede forskriftsprocedure anvendelse i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 7 og artikel 8.

Det i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF omhandlede tidsrum er på tre måneder.

Artikel 20

Informationsudveksling

1. Kommissionen underretter, hvor det er relevant, Kommunikationspolitisk Udvalg om resultatet af de møder, der med jævne mellemrum holdes med repræsentanter for netoperatører, tjenesteudbydere, brugere, forbrugere, producenter og fagforeninger.
2. Under hensyn til EF's politik for elektronisk kommunikation fremmer Kommunikationspolitisk Udvalg udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og Kommissionen om situationen og udviklingen i lovgivningsaktiviteterne vedrørende elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Artikel 21

Rådgivende Kommunikationspolitisk Arbejdsgruppe for Kommunikationspolitik på Højt Plan

1. Der nedsættes herved en **rådgivende kommunikationspolitisk arbejdsgruppe for kommunikationspolitik på højt plan** (i det følgende benævnt "arbejdsgruppen"). Arbejdsgruppen har rådgivende status og handler uafhængigt.

2. Arbejdsgruppen består af repræsentanter for de nationale tilsynsmyndigheder. Arbejdsgruppen vælger selv en formand. Arbejdsgruppens sekretariatsfunktioner varetages af Kommissionen. Arbejdsgruppen fastsætter selv sin forretningsorden efter aftale med Kommissionen.
3. Visse af de opgaver, der henvises til i stk. 4, kan udføres af ekspertgrupper, der oprettes til formålet. Repræsentanter for de nationale konkurrencemyndigheder og andre relevante myndigheder ~~opfordres~~ **kan**, hvor det er relevant, opfordres til at deltage i arbejdsgruppens og ekspertgruppernes arbejde.
4. Arbejdsgruppen og/eller ekspertgrupperne skal:
 - (a) behandle alle spørgsmål vedrørende anvendelsen af de nationale foranstaltninger, der vedtages i henhold til dette direktiv og særforanstaltningerne, med det formål at sikre en ensartet anvendelse af reglerne i alle medlemsstater;
 - (b) vedtage fælles indstillinger vedrørende detaljer i gennemførelsen af EF-lovgivningen for at gøre det lettere at udbyde tværeuropæiske tjenester;
 - (c) rådgive Kommissionen i forbindelse med udformningen af den beslutning om relevante produkt- og tjenestemarkeder, der henvises til i artikel 14;
 - (d) behandle spørgsmål, som påpeges af medlemsstater, nationale tilsynsmyndigheder, virksomheder eller brugere, og eventuelt komme med løsningsforslag;
 - (e) underrette Kommissionen om eventuelle problemer i forbindelse med gennemførelsen af regelsættet for elektronisk kommunikation;
 - (f) godkende adfærdskodekser, der opstilles af arbejdsgruppen, ekspertgrupperne eller andre berørte parter, til brug i medlemsstaterne, om forhold vedrørende anvendelsen af EF-lovgivningen i sektoren;
 - (g) føre tilsyn med og offentliggøre, eventuelt i en database, de nationale tilsynsmyndigheders tiltag i hele Fællesskabet, især nationale høringer om specifikke reguleringsspørgsmål og tilsynsmyndighedernes efterfølgende afgørelser.
5. Arbejdsgruppen underretter Kommissionen om eventuelle afvigelser mellem medlemsstaternes love og praksis, der kan forventes at påvirke EF-markedet for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, **idet der tages særligt hensyn til behovet for at udvikle transnationale tjenester og udligne forskelle mellem de nationale reguleringsordninger.** Arbejdsgruppen kan på eget initiativ afgive udtalelser eller anbefalinger om et hvilket som helst spørgsmål vedrørende elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i Fællesskabet.
6. Arbejdsgruppens udtalelser og anbefalinger fremsendes til Kommissionen og Kommunikationspolitisk Udvalg. Kommissionen underretter arbejdsgruppen om, hvilke skridt den har til hensigt at tage som reaktion på arbejdsgruppens udtalelser og anbefalinger.

7. Arbejdsgruppen og ekspertgrupperne tager størst muligt hensyn til synspunkterne blandt de berørte parter, herunder forbrugere, brugere, netoperatører, tjenesteudbydere, producenter og relevante sammenslutninger på EF-plan. **Til dette formål giver arbejdsgruppen og ekspertgrupperne de berørte parter mulighed for at kommentere de foreslåede tiltag inden for en rimelig frist.**
- ~~8. Arbejdsgruppen udarbejder en årsberetning til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om sine egne og ekspertgruppernes aktiviteter. Årsberetningen offentliggøres.~~

Artikel 22

Offentliggørelse af oplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at ajourførte oplysninger om anvendelsen af dette direktiv og særforanstaltningerne gøres offentligt tilgængelige på en måde, der sikrer, at alle interesserede parter har let adgang til disse oplysninger. Der offentliggøres en meddelelse i hver medlemsstats officielle tidende om, hvordan og hvor oplysningerne offentliggøres. Den første af sådanne meddelelser offentliggøres inden den 1. januar 2002, og derefter offentliggøres der en meddelelse, hver gang oplysningerne i den første meddelelse ændres.
2. Medlemsstaterne sender Kommissionen en kopi af disse meddelelser, når de offentliggøres. Kommissionen videregiver oplysningerne til Kommunikationspolitisk Udvalg og **Rådgivende Kommunikationspolitisk Arbejdsgruppe** for Kommunikationspolitik på Højt Plan, hvor det er relevant.

Artikel 23

Revurdering

Kommissionen undersøger med jævne mellemrum, hvorledes dette direktiv fungerer, og aflægger rapport til Europa-Parlamentet og Rådet herom, første gang senest tre år efter direktivets ikrafttræden. I denne forbindelse kan Kommissionen anmode om oplysninger fra medlemsstaterne, der omgående stiller sådanne oplysninger til rådighed.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 24

Ophævede direktiver

Følgende direktiver og beslutninger ophæves med virkning fra 1. januar 2002.

- Direktiv 90/387/EØF.
- Beslutning 91/396/EØF.

- Direktiv 92/44/EØF, uden at dette dog indskrænker de forpligtelser, der er pålagt i henhold til direktivets artikel 3, artikel 4, artikel 6, artikel 7, artikel 8 og artikel 10.
- Beslutning 92/264/EØF.
- Direktiv 95/47/EF.
- Direktiv 97/13/EF.
- Direktiv 97/33/EF, uden at dette dog indskrænker de forpligtelser, der er pålagt i henhold til direktivets artikel 4, artikel 6, artikel 7, artikel 8, artikel 11, artikel 12 og artikel 14.
- Direktiv 97/66/EF.
- Direktiv 98/10/EF, uden at dette dog indskrænker de forpligtelser, der er pålagt i henhold til direktivets artikel 16 og artikel 17.

Artikel 25

Gennemførelse i national ret

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 31. december 2001. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv, samt senere ændringer af disse forskrifter.

Artikel 26

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 27

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

*På Europa-Parlamentets vegne
formand*

*På Rådets vegne
formand*

BILAG

Liste over markeder, der skal medtages i den første beslutning om produkt- og tjenestemarkeder (artikel 14)

1. Markeder, der er omhandlet i direktiv [...] om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

Artikel 16 - (regulering af detailtakster) og artikel 25, stk. 2 - (operatørvalg)

- etablering af tilslutning til og brug af det offentlige telefonnet på faste steder.

Artikel 27 (faste kredsløb)

- tilrådighedsstillelse af faste kredsløb for slutbrugere.

2. Markeder, der er omhandlet i direktiv [...] om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter

Artikel 7 - Markeder som er defineret under det tidligere regelsæt, hvor forpligtelserne bør tages op til fornyet vurdering

Samtrafik (direktiv 97/33/EF, ændret ved direktiv 98/61/EF)

- opkaldsoprindelse i det faste offentlige telefonnet
- opkaldsterminering i det faste offentlige telefonnet
- transittjenester i det faste offentlige telefonnet
- opkaldsoprindelse i offentlige mobiltelefonnet
- opkaldsterminering i offentlige mobiltelefonnet
- samtrafik mellem faste kredsløb (sammenkobling af delkredsløb).

Nettilslutninger og særlige nettilslutninger (direktiv 97/33/EF, direktiv 98/10/EF)

- tilslutninger til det faste offentlige telefonnet, herunder adgang til abonnentkredsløb
- tilslutninger til offentlige mobiltelefonnet, herunder operatørvalg.

Engrossalg af kapacitet på faste kredsløb (direktiv 92/44/EØF, ændret ved direktiv 97/51/EF)

- engrossalg af kapacitet på faste kredsløb til andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

3. Markeder som omhandlet i forordning [...] om ubundet adgang til abonnentledninger

- tjenester, der leveres via ubundet adgang til (kobber-)abbonentledninger.